

RAHDIN, POSTIN, MUONITUSTARVIKKEIDEN JA MUIDEN TAVAROIDEN TURVAVALVONTA

Ilmailulaitos on päättänyt turvatarkastuksista lentoliikenteessä 22 päivänä huhtikuuta 1994 annetun lain (305/1994) 12 §:n sekä 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun ilmailulain (281/1995) 2 §:n nojalla, ottaen huomioon 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitetun kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteen 17 määräykset ja suositukset sekä Euroopan siviili-ilmailukonferenssin (ECAC) asiakirjan nro 30 (*ECAC Policy Statement in the Field of Civil Aviation Security, 9th Edition, December 2001*) suositukset, sisäasiainministeriön kanssa neuvoteltuaan, antaa seuraavat määräykset rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten, lentopostin sekä muonitustarvikkeiden ja muiden tavaroiden turvavalvonnasta.

1 §

Sovellettamisala

Tätä määräystä sovelletaan rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten, postin sekä muonitustarvikkeiden ja muiden tavaroiden turvavalvontaan.

Määräys koskee Suomen lentoasemilta lähtevää kaupallista lentoliikennettä.

2 §

Määritelmiä

Tässä määräyksessä:

1) *Kielletty esine (prohibited article)* tarkoittaa esinettä, jota voidaan käyttää lentoliikenteeseen kohdistuvaan laittomaan tekoon ja jonka kuljettamiseen ei ole asianmukaista lupaa.

2) *Kuriiriliike (courier company)* tarkoittaa yritystä, joka ottaa asiakkailta vastaan pikarahtia, kuriirilähettyksiä, asiakirjoja tai paketteja kuljetettavaksi kokonaan tai osittain ilmakuljetuksena yrityksen omilla ja/tai muilla ilma-aluksilla tai tavallisena matkustajana kulkevan kuriirin mukana.

3) *Kuriirilähetys (courier parcel)* tarkoittaa asiakirjoja tai paketteja, joihin sovelletaan samoja kuljetusehtoja kuin pikarahtiin, tai jotka tuodaan käsi-matkatavarana tai matkatavarana ilma-alukseen jolloin kuljettava henkilö (kuriiri) ei välttämättä tiedä mitä lähetysten eri osat sisältävät.

4) *Maapalveluasiamies (ground handling agent)* tarkoittaa lentoyhtiön käyttämää yritystä, joka hoitaa lentoyhtiön lentoasemalla tarvitsemia maapalveluja.

5) *Muonitustarvikkeet ja muut tavarat (catering, stores and supplies)* tarkoittavat ilma-aluksessa myytäväksi tai käytettäväksi tarkoitettuja tavaroita.

6) *Muonitusyritys (catering company)* tarkoittaa yritystä, joka hoitaa lentoyhtiön lennolla tarvitsemien muonitustarvikkeiden kokoamisen ja/tai kuormauksen ilma-alukseen.

7) *Pikarahti (express parcel)* tarkoittaa rahtia, jonka toimittamisesta vastaanottajalle tietyn ajan kuluessa rahtihuolitsija, kuriiriliike, lentoyhtiön maapalveluasiamies tai lentoyhtiö on sopinut asiakkaan (tavarantoimittajan) kanssa.

8) *Posti (mail)* tarkoittaa postiyhtymän toimituksina lentoteitse kuljetettavia kirje- ja muita postilähettyksiä.

9) *Rahti (cargo)* tarkoittaa muuta ilma-aluksessa kuljetettavaa tavaraa kuin matkatavara, posti tai ilma-aluksessa myytäväksi tai käytettäväksi tarkoitettavat tavarat.

10) *Rahtihuolitsija (agent, freight forwarder)* tarkoittaa yritystä, joka ottaa asiakkaalta (tavarantoimittajalta) vastaan rahtia, postia, pikarahtia tai kuriirilähettyksiä toimitettavaksi lentoyhtiölle tai sen maapalveluasiamiehelle kuljetettavaksi kokonaan tai osittain ilmakuljetuksena;

11) *Tunnettu lähettäjä (known consignor)* tarkoittaa omaan lukuunsa rahtia tai postia lentokuljetuksena lähettävää yritystä tai yhteisöä, joka on vakituksessa asiakassuhteessa lentoyhtiöön, valvottuun edustajaan tai valvottuun postiyhtymään, ja jonka toimittamien lähetysten valmistelua, varastointia ja kuljetusta lentoyhtiö, valvottu edustaja tai postiyhtymä voi saamiensa selvitysten perusteella pitää turvallisina.

12) *Turvavastaava (security officer)* tarkoittaa lentoyhtiön/valvotun edustajan/valvotun postiyhtymän tai hyväksytyin muonitusyhtymän organisaatiostaan nimeämää vastuuhenkilöä rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten, postin sekä muonitustarvikkeiden ja

muiden tavaroiden turvamenettelyn ohjeistusta, toimeenpanoa, valvontaa ja viranomaisyhteydenpitoa varten.

13) *Valvottu edustaja (regulated agent)* tarkoittaa edustajaa, rahtihoitajaa, maapalveluasiamiestä tai muuta yksikköä, joka harjoittaa liiketoimintaa lentoyhtiön kanssa ja joka suorittaa Ilmailulaitoksen hyväksymät tai vaatimat rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten tai postin turvavalvontatoimenpiteet.

14) *ECACin asiakirja nro 30 (ECAC Doc 30)* tarkoittaa Euroopan siviili-ilmailukonferenssissa hyväksyttyä asiakirjaa siviili-ilmailun turva-asioista, *ECAC Policy Statement in the Field of Civil Aviation Security, 9th Edition, December 2001*. Asiakirjasta saa tietoja suomen, ruotsin ja englannin kielellä Ilmailulaitoksen kansainvälisten asiain toimistosta, puh. (09) 82771

3 §

Vastuut

Lentoyhtiö vastaa siitä, että 5 - 7 §:ssä tarkoitetut turvatoimenpiteet on sen osalta tehty.

Valvottu edustaja vastaa siitä, että 5 - 6 §:ssä tarkoitetut turvatoimenpiteet on sen osalta tehty.

Turvahyväksyty muonitusyritys vastaa siitä, että 7 §:ssä tarkoitetut turvatoimenpiteet on sen osalta tehty.

Tunnettu lähettäjä vastaa siitä, etteivät sen lentoyhtiölle tai valvotulle edustajalle toimittamat lähetykset sisällä kiellettyjä esineitä ja aineita. Tunnetun lähettäjän on annettava tästä lentoyhtiölle tai valvotulle edustajalle tai valvotulle postiyritykselle vuosittain kirjallinen vakuutus sekä suostumus siihen, että lähetykset voidaan turvatarkastaa.

4 §

Yksityiskohtaiset ohjeet

Ilmailulaitos antaa erikseen toimiala- tai yrityskohtaisia soveltamisohjeita rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten, postin sekä muonitustarvikkeiden ja muiden tavaroiden turvatarkastuksesta, käsittelystä, säilytyksestä ja kuljetuksesta.

5 §

Turvataarkastettavat lähetykset

Lentoyhtiön ja valvotun edustajan on huolehdittava siitä, että seuraaviin ryhmiin kuuluvia lähetyksiä ei saa kuormata ilma-alukseen ennen kuin ne on turvatarkastettu:

- 1) rahtina lähetettävä matkatavara,
- 2) ei-valvotulta edustajalta vastaanotetut lähetykset,
- 3) tuntemattomalta lähettäjältä vastaanotetut lähetykset,
- 4) lähetykset, jotka on tuonut joku muu kuin tunnettu lähettäjä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies,

5) lähetykset, joiden sisällön epäillään poikkeavan annetuista tiedoista,

6) lähetykset, joiden suhteen tunnettu lähettäjä on ilmoittanut poikkeamia sovitusta järjestelystä, ja

7) valvotulta edustajalta ja tunnetulta lähettäjältä peräisin olevat lähetykset, joihin ulkopuoliset ovat voineet päästä käsiksi niiden kuljetusten tai varastointien aikana.

Ilmailulaitos voi määrätä, että tietty osuus lentoyhtiön ja valvotun edustajan tunnetuilta lähettäjiltä vastaanottamasta turvatarkastamattomasta rahdistä ja postista on turvatarkastettava.

6 §

Lähetysten turvatarkastaminen

Rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten ja postin turvatarkastuksessa on käytettävä tehtävään soveltuvia Ilmailulaitoksen hyväksymiä teknisiä välineitä kuten läpivalaisulaitteita ja räjähdysaineilmaisimia, tai lähetys on avattava sisällön tarkastamiseksi.

Lähetystä voidaan viivyttää, jos sen sisällön tarkastaminen ei lähetysten fyysisten ominaisuuksien vuoksi tule kysymykseen, mutta sen turvallisuudesta voidaan viivyttämällä saada riittävä varmuus lähetysten kuljettamiseksi.

Turvataarkastuksessa on tarvittaessa käytettävä useampaa kuin yhtä välinettä tai menetelmää.

Postilähetysten turvatarkastus on suoritettava siten, että kirjesalaisuutta ei rikota.

7 §

Muonitustarvikkeet ja muut tavarat

Ilma-alukseen ei saa kuormata muonitustarvikkeita tai muita tavaroita, jotka sisältävät lennon turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.

Ilma-alukseen saa kuormata ainoastaan sellaisia muonitustarvikkeita tai muita tavaroita, joiden:

- 1) toimittaja on Ilmailulaitoksen turvahyväksymä, tai
- 2) toimittaja on antanut lentoyhtiölle kirjallisen sitoumuksen siitä, että toimitus täyttää 1 kappaleen mukaiset vaatimukset.

Miehistön on tarkastettava ilma-alukseen toimitetut muonitustarvikkeet ja muut tavarat satunnaisotantana sen varmistamiseksi, että ne eivät sisällä kiellettyjä esineitä ja aineita ja että mahdolliset sinetit ovat ehjät.

8 §

Turvahyväksyntä

Turvahyväksynnän voi saada lentoyhtiö, rahtihoitaja, postiyritys, kuriiriliike, lentoyhtiön maapalveluasiamies tai muonitusyritys.

Turvahyväksyntää haetaan Ilmailulaitokselta vapaamuotoisella kirjallisella hakemuksella. Hakemuksen tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan (yrityksen) nimi, osoite ja muut yhteystiedot,
- 2) yrityksen ja sen osaston tai yksikön toiminnan kuvaus, jolle hyväksyntää haetaan, sekä
- 3) turvavastaavaksi nimettävän henkilön nimi ja yhteystiedot.

9 §

Turvahyväksynnän myöntäminen

Ilmailulaitos voi myöntää yritykselle turvahyväksynnän, jos:

- 1) yrityksen nimeämä turvavastaava on saanut Ilmailulaitoksen hyväksymän koulutuksen;
- 2) Ilmailulaitos on vahvistanut yrityksen turvaohjeet;
- 3) yritys on kirjallisesti vakuuttanut noudattavansa Ilmailulaitoksen sille vahvistamia turvaohjeita, näitä määräyksiä sekä Ilmailulaitoksen erikseen antamia toimiala- tai yrityskohtaisia soveltamisohjeita;
- 4) yrityksen toiminnassa ei ole tarkastuksen yhteydessä tai muuten havaittu turvalvonnalla kannalta merkityksellisiä puutteita tai vaaratekijöitä.

Turvahyväksyntä voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

10 §

Turvahyväksynnän uusiminen

Turvahyväksynnän uusimista haetaan Ilmailulaitokselta 8 § 2 kappaleessa kuvatulla tavalla.

Hakemus toimitettava Ilmailulaitokselle viimeistään 30 päivää ennen kuluvan voimassaolokauden päättymistä.

11 §

Turvavastaava

Turvahyväksytyllä yrityksellä on oltava turvamenettelyn ohjeistusta, toimeenpanoa, valvontaa ja viranomaisyhteydenpitoa varten nimetty vastuhenkilö (turvavastaava).

Turvavastaavan yhteystietojen muutoksista on välittömästi ilmoitettava Ilmailulaitokselle.

Turvavastaavan vaihtumisesta on välittömästi ilmoitettava Ilmailulaitokselle. Samalla on ilmoitettava uudet yhteystiedot. Tässä yhteydessä Ilmailulaitos voi pyynnöstä myöntää väliaikaisen poikkeuksen 9 §:n 1 kappaleen 1)-kohdan vaatimuksesta.

12 §

Turvahyväksynnän peruuttaminen

Ilmailulaitos voi peruuttaa turvahyväksynnän yritykseltä, joka ei enää täytä hyväksynnän saamiselle asetettuja ehtoja, eikä puutetta korjata Ilmailulaitoksen asettamassa määräajassa.

Ilmailulaitos voi peruuttaa turvahyväksynnän, jos yritys rikkoo hyväksyntään liittyviä määräyksiä tai ehtoja, eikä rikkomusta ole kokonaisuudessaan pidettävä vähäisenä.

Yrityksen pyynnöstä Ilmailulaitos voi kumota yrityksen turvahyväksynnän.

13 §

Turvahyväksytyjen luettelo

Ilmailulaitos pitää luetteloja turvahyväksytyistä yrityksistä.

Kulloinkin voimassa oleva luettelo on nähtävillä Ilmailulaitoksen kotisivuilla osoitteessa www.ilmailulaitos.com.

14 §

Poikkeuksien myöntäminen

Ilmailulaitos voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksia tästä määräyksestä, jos vastaava turvatoimenpide voidaan muutoin ylläpitää.

15 §

Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 6 päivänä toukokuuta 2002.

Rahdin, pikarahdin, kuriirilähetysten ja postin turvalvontatoimenpiteet kotimaan lentojen osalta on aloitettava viimeistään 27 lokakuuta 2002.

Tämä määräys kumoaa 27 päivänä lokakuuta 1997 annetun Ilmailulaitoksen päätöksen lentorahtiin ja postiin sekä ilma-aluksessa myytäväksi tai käytettäväksi tarkoitettuihin tavaroihin kohdistuvia turvatarkastustoimenpiteitä koskevista määräyksistä sekä 15 päivänä lokakuuta 1999 annetun Ilmailulaitoksen päätöksen tunnetuista rahtihuolitsijoista ja hyväksytyistä lentoyhtiöistä Nro 4/1999 (SEC 2 muutos 4).

Ilmailulaitoksessa Vantaalla 9 päivänä huhtikuuta 2002

Pääjohtaja Mikko Talvitie